

**OPIS ZADATAKA ZA ANGAŽMAN KONSULTANTA
U OBLASTI JAVNIH FINANSIJA**

**Projekt: Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u procesu
monitoringa budžeta**

Banja Luka, juli 2021.

UVOD

O projektu „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u procesu monitoringa budžeta“

„Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u procesu monitoringa budžeta“ je projekat koji implementira konzorcijum organizacija na čelu sa Centrom za istraživačko novinarstvo – CIN iz Sarajeva, Udruženje GEA iz Banjaluke i Futura iz Mostara kao doprinos u borbi protiv korupcije kroz jačanje fiskalne transparentnosti u Bosni i Hercegovini. Projekat se finansira iz EU sredstava u okviru programa *Civil Society Facility and Media Programme for Bosnia and Herzegovina – „Podrška postojećim i novouspostavljenim mrežama organizacija civilnog društva u različitim oblastima“*.

Problem nedovoljne fiskalne transparentnosti u Bosni i Hercegovini je konstatovan kroz brojna istraživanja na tu temu uključujući i globalno istraživanje o otvorenosti budžeta – Open Budget Survey¹. Nedovoljna fiskalna transparentnost dodatno otežava mogućnost praćenja načina na koji se upravlja javnim finansijama i kontrole i nadzora budžetskog procesa. Uz to, učešće organizacija civilnog društva u praćenju fiskalne transparentnosti je sporadično i najčešće vezano za praćenje određenih segmenata budžetskog procesa kao što je npr. budžetska potrošnja. Potreba za projektom nastala je na osnovu uočenih slabosti, nemogućnosti pristupa informacijama koje su važne za praćenje fiskalne transparentnosti i nedovoljno izgrađenih kapaciteta organizacija civilnog društva kada je u pitanju njihovo aktivno uključivanje u praćenje budžetskog procesa. U skladu sa navedenim projekat, kao opšti cilj, želi dati doprinos u borbi protiv korupcije jačanjem fiskalne transparentnosti i aktivnim uključivanjem civilnog društva u postupak nadzora i kontrole nad upravljanjem javnih finansija.

Specifični ciljevi projekta su:

- Unaprijediti institucionalni i regulatorni okvir u pravcu veće fiskalne transparentnosti i odgovornosti javnih institucija.
- Ojačati kapacitete organizacija civilnog društva (OCD) aktivnih u borbi protiv korupcije u BiH za praćenje, izvještavanje i promicanje fiskalne transparentnosti i odgovornosti.
- Promovisati saradnju i koordinaciju između različitih aktera u BiH: vlade, privatnog sektora i civilnog društva po pitanjima fiskalne transparentnosti usmjerenе ka koordiniranim aktivnostima u borbi protiv korupcije.

Jedna od ključnih projektnih aktivnosti je provođenje sveobuhvatnog istraživanja o slabostima i nedostacima sadašnjih budžetskih politika na svim nivoima vlasti u BiH. Rezultati ovog istraživanja treba da budu predstavljeni u tzv. „Mapping Report“ koji će potom poslužiti kao osnov za kasnije dublje analize i zagovaračke aktivnosti.

Mapiranje glavnih prepreka u postupcima planiranja, pripreme, provođenja i izvještavanja o budžetima podrazumijeva provođenje istraživanja kako bi se identifikovale praznine sa aspekta fiskalne transparentnosti i potrebe za unapređenjem budžetskog procesa na svim administrativnim nivoima u BiH (od od lokalnog do državnog nivoa). Kako je već pomenuto, nalazi ovog izvještaja će biti polazna tačka za buduće projektne aktivnosti, posebno za jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD), promociju saradnje i koordinacije među različitim akterima u BiH i aktivnosti zagovaranja. Rad na *Mapping Report*-u podrazumijevaće dvije glavne grupe aktivnosti:

¹ Prema rezultatima ovog istraživanja za 2019. godinu, Bosna i Hercegovina bila je rangirana na 84 mjestu od ukupno 117 posmatranih zemalja.

- (a) razvijanje usklađene i uporedive metodologije za mapiranje postojećih budžetskih politika na svim administrativnim nivoima u BiH, i
- (b) mapiranje uskih grla i potreba za poboljšanjem budžetskog procesa u skladu sa razvijenom i usvojenom metodologijom.

Sa metodološkog stanovišta, istraživanje u svrhu izrade *Mapping Report-a* biće fokusirano na dvije glavne dimenzije budžetskih procesa u BiH a to su: pregled i analiza budžetske politike za svaki administrativni nivo vlasti u BiH (lokalni, kantonalni, entitetski, državni), analiza sadržaja budžetskih dokumenata.

Zbog svoje složenosti i sveobuhvatnosti, priprema *Mapping Report-a* zahtijevaće angažovanje multidisciplinarnog tima sa specifičnim ekspertizama na polju budžetske transparentnosti i odgovornosti na čelu sa vođom tima (*Team Leader*), ekspertima za javne finansije za različite nivoe vlasti u BiH (više osoba), stručnjaka za oblast učešće građana u procesu donošenja odluka o budžetu, kao i stručnjaka za pravne aspekte.

2. OPIS ZADATAKA

Kako je u uvodu već rečeno, jedna od ključnih projektnih aktivnosti odnosi se provođenje sveobuhvatnog istraživanja o slabostima i nedostacima fiskalne transparentnosti u BiH čiji će nalazi biti predstavljeni kroz „*Mapping Report*“. Istraživanje sadašnjih budžetskih politika na svim nivoima vlasti će provoditi poseban tim stručnjaka (Ekspertska tim za izradu izvještaja), koji će se sastojati od pet članova na čelu sa Vođom tima (*Team Leader*). Jedan od članova ovog tima biće i stručnjak za upravljanje javnim finansijama na nivou kantona, entiteta i državnog nivou koji, između ostalog, kroz svoj angažman treba da pomogne ostalim članovima tima da što bolje i kvalitetnije adresiraju sljedeće oblasti istraživanja:

- U kojoj mjeri vlade i odgovarajuće administrativne jedinice planiraju, pripremaju, usvajaju i izvršavaju budžet u skladu sa relevantnim zakonima o budžetu.
- U kojoj mjeri su budžetski dokumenti realni, tačni, informativni i obuhvataju sve planirane prihode i rashode.
- U kojoj mjeri su izvještaji o budžetskoj potrošnji tačni, informativni i obuhvataju sve nastale prihode i rashode u posmatranom vremenskom periodu.
- Obim do kojeg budžetska dokumenta i izvještaji o potrošnji pripremaju nadležna odeljenja, a usvajaju ih relevantna predstavnička tijela u skladu sa zakonski propisanim rokovima (budžetski kalendar).
- Stepen do kojeg vlade i relevantne administrativne jedinice imaju i koriste mehanizme za provođenje javnih nabavki koji osiguravaju transparentno, efikasno odlučivanje te da li u potpunosti primjenjuju vodič za upravljanje javnim resursima bez korupcije - u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
- Kako dostupne komunikacione alate efikasnije iskoristiti/primijeniti radi podizanja nivoa otvorenosti i transparentnosti budžeta a sve s ciljem aktivnijeg uključivanja javnosti u budžetski proces?

Angažovani stručnjak za upravljanje javnim finansijama treba da analizira budžetske politike na nivou kantona (deset kantona u Federaciji BiH), entiteta (budžetsku politiku Republike Srpske i Federacije BiH) i na nivou zajedničkih institucija BiH. U okviru svog angažmana stručnjak za upravljanje javnim finansijama treba da pruži detaljan uvid u trenutne procedure i uslove za planiranje budžeta, praćenje, usvajanja i izvršenja budžeta, proces donošenja odluka, izvještaje o budžetskoj potrošnji, aspekte političke kontrole kao i druga

pitanja koja se odnose na fiskalnu transparentnost pomenutih nivoa vlasti u BiH. Shodno tome predmet analize će biti najmanje 13 budžetskih dokumentata (10 na nivou kantona, 2 na nivou entiteta i 1 na državnom nivou) koji se donesu tokom jedne godine. Analiza sadržaja budžetskih dokumenata takođe treba da utvrdi da li su budžeti predstavljeni na odgovarajući način i u skladu sa propisanom klasifikacijom, da li su jasni, koja im je temeljna svrha (da li su investicioni ili administrativni), itd.

Za potrebe istraživanja i analize koristiće se primarni i sekundarni izvori podataka, uključujući zvanične izvještaje relevantnih administrativnih jedinica, odnosno, nadležnih nivoa vlasti, kao i informacije iz direktnih kontakata, sastanaka i intervjuja sa vladinim zvaničnicima i predstavnicima OCD. Sprovodenje terenskog rada i intervjuisanje zainteresovanih strana je takođe jedan od mogućih načina za prikupljanje relevantnih informacija i sprovodiće se isključivo u dogovoru sa ostalim članovima Ekspertskega istraživačkog tima.

Nakon provednog istraživanja i analize angažovani stručnjak za upravljanje javnim finansijama treba da identifikuju ključne manjkavosti i nedostatke kada je pitanju budžetski proces na nivou kantona, entiteta i države te, uz konsultacije sa ostalim članovima Ekspertskega tima, ponudi preporuke koje će dovesti do unapređenja procesa i podizanja nivoa fiskalne transparentnosti za svaki od posmatranih nivoa vlasti u BiH.

Angažman stručnjaka za javne finansije podrazumijeva i to da nakon provednog istraživanja predlože i specifična područja ili teme koje će biti predmet dodatnih dubinskih analiza i istraživanja (policy brief) na osnovu kojeg će biti kasnije poduzete zagovaračke aktivnosti na projektu.

3. OČEKIVANI REZULTATI I ROKOVI

Shodno navedenom opisu zadatka od angažovanog stručnjaka za javne finansije se očekuje da isporuči glavne rezultate u definisanim rokovima kako slijedi:

Zadatak 1: Pregled projektnih materijala i usaglašavanje metodologije istraživanja sa članovima Ekspertskega tima. Od angažovanog stručnjaka za javne finansije se očekuje da na početku pregleda i prouči materijale koje mu dostavi Vođa tima te zajedno sa ostalim članovima Ekspertskega tima učestvuje u konsultacijama kako bi se definisala metodologija izrade *Mapping Report-a*. Rezultat 1: Izvršen uvid u projektne materijale, pripremljen i dostavljen prijedlog za metodologiju istraživanja u sklopu izrade *Mapping Report-a*. Očekivani angažman: 2 konsultant dana. Vremenski okvir: juni 2021. godine

Zadatak 2: U skladu sa usvojenim metodološkim postupkom angažovani konsultant treba da pristupi prikupljanju podataka, istraživanju i analizi budžetskih politika na nivou kantona, entiteta i državnog nivou u BiH. Rezultat 2: Prikupljeni podaci i urađena analiza budžetskih dokumenata na nivou kantona, entiteta i državnog nivou. Identifikovane ključne manjkavosti i nedostaci kada je u pitanju budžetski proces na nivou kantona, entiteta i države. Očekivani angažman: 18 konsultant dana. Vremenski okvir: juni – oktobar 2021. godine.

Zadatak 3: Na osnovu provedenog istraživanja i urađene analize angažovani konsultant treba da, uz konsultacije sa ostalim članovima Ekspertskega tima, definiše preporuke za unapređenje fiskalne transparentnosti i to posebno za nivo kantona, entitete i državni nivo. U okviru navedenih preporuka angažovani konsultant treba da definiše i specifične teme koja će biti predmet dubljeg istraživanja i analize kroz izradu *policy brief-ova* u narednim fazama implementacije projekta. Rezultat 3: Na osnovu nalaza iz *Mapping Report-a* definisane preporuke za unapređenje fiskalne transparentnosti i to posebno za nivo kantona, entitete kao i za državni nivo. Za najmanje tri ključne preporuke pripremljen projektni zadatak za izradu *policy brief-a*, odnosno, za potrebe provođenje dubljeg istraživanja u narednim fazama implementacije projekta. Očekivani angažman: 5 konsultant dana. Vremenski okvir: oktobar - novembar 2021. godine.

4. PROFIL KONSULTANTA I POTREBNE KVALIFIKACIJE

Od osobe koja bude angažovana na poziciji konsultanta za upravljanje javnim finansijama se očekuje da:

- Pokaže visok profesionalnih kompetencija i odgovornosti u radu kako bi ostvarila definisane zadatke i postići očekivane rezultate.
- Posjeduje izražene komunikacione vještine uključujući vještine govora i pisanja koje uvažavaju specifičnosti datog konteksta i ciljne publike sa kojom se komunicira.
- Izražene analitičke sposobnosti.
- Sposobnost rada u timu i spremnost za uvažavanje različitih mišljenja te stvaranje podsticajnog radnog okruženja .

Kada su u pitanju kvalifikacije, osoba angažovana na poziciji konsultanta za upravljanje javnim finansijama je neophodno da ima:

- Ima završenu VSS društvenog ili tehničkog smjera, završen dodiplomski studij (the degree of Bachelor) ili ekvivalent stečenog nakon najmanje četiri godine redovnog studija koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova.
- Relevantno profesionalno iskustvo od najmanje 3 godine u oblasti javnih finansija, analize javnih politika koje se odnose na upravljanje javnim finansijama ili pružanja usluga finansijskog savjetovanja privatnom i javnom sektoru u BiH.
- Dokazano iskustvo u izradi istraživačkih dokumenata (analiza, studija, policy sažetaka).
- Dokazano iskustvo u radu sa javnim sektorom u BiH, posebno na nivou kantona, entiteta ili državnom nivou.
- Aktivno poznavanje engleskog jezika u govoru i pismu.

5. LOKACIJA I TRAJANJE

Datum početka: Predviđeno vrijeme početka provedbe aktivnosti je avgust 2021. godine.

Datum završetka zadatka: Predviđeno vrijeme izvršenja usluge je do kraja decembra 2021. godine.

Ukupan konsultantski angažman: maksimalno do 25 konsulant dana

Mjesto obavljanja zadatka: Angažovani konsultant će izvršenje naručenog i ugovorenog posla vršiti na lokaciji po svom izboru, uzimajući u obzir da Udruženje GEA niti drugi partneri na Projektu ne snose bilo kakve dodatne troškove koje angažovani konsultant napravi pri izvršenju zadatka, izuzev ukupno ugovorenog iznosa za predmetni konsultantski angažman.

6. BUDŽET

Predviđena naknada za navedeni konsultantski angažman je 250 EUR po danu. Radi se o bruto nknadi koja uključuje poreze, doprinose i eventualne zavisne troškove izvršenja opisanih zadataka i aktivnosti.

7. PRIJAVA

Zainteresovani kandidati treba da dostave svoju radnu biografiju – CV zajedno sa listom referenci kojom dokazuju relevantno profesionalno iskustvo i iskustvo u izradi istraživačkih dokumenata (analiza, studija, policy sažetaka) treba da dostave na e-mail adresu: udruzenjegea@gmail.com sa naznakom "Prijava za konsultantsku poziciju u oblasti javnih finansija". Rok za dostavljanje prijave je 6. avgust 2021. godine.

8. KONTAKT

Za sve dodatne informacije ili pitanja u vezi prijave za ovu konsultantsku poziciju možete se obratiti na e-mail adresu: udruzenjegea@gmail.com ili putem telefona: 051/317-357